

V. PRÁVO

15	Zná základní právní předpisy nutné pro činnost na vodě.	Zná povinnosti a práva související s využíváním vody, vodních toků a pořádáním akcí na vodě. Ví, co jsou to vodní cesty, přístavy a plavidla, zná jejich rozdělení. Zná podmínky způsobilosti k vedení plavidel a povinnosti vůdce plavidla. Rozlišuje základní signály a osvětlení plavidel i plavební znaky. Zná pravidla plavby i pravidla pro další činnosti na vodě (plavání, potápění, windsurfing, atd.). Zná vnitřní předpisy Junáka a HKVS pro oddílovou činnost na vodě.
----	---	--

Předpisy nám nedávají jen omezení, ale zvláště v případě pohybu na vodě jsou také jasným návodem k tomu, jak se chovat bezpečně a rozumět dění kolem sebe. Proto z předpisů vybíráme nutné minimum toho, co by měl znát kapitán oddílu, aby si mohl troufnout se skupinou dětí nejen na divokou vodu, kde nikoho nepotká, ale i na místa, kde je běžná lodní doprava. Každý dospělý je oprávněn také vést malá plavidla s motorem do 4 kW nebo do 12 m² plachet, každý vodácký oddíl vlastní lodě a vybavení, každý skautský oddíl někdy vyrazí na vodu. Pro všechny tyto situace je nejen dobré, ale dokonce nutné znát své možnosti a povinnosti.

Následující kapitola shrnuje výtah z příslušných předpisů z února 2016, aktuální verze všech lze nalézt na stránkách www.hkvs.cz/spisovna.

V.1 Pravidla plavebního provozu a využívání vodních cest

Základními předpisy, shrnujícími pravidla pro využívání vod k plavbě i dalším aktivitám jsou:

- zákon č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě,
- zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a změně některých zákonů (vodní zákon),
- vyhláška Ministerstva dopravy č. 67/2015 Sb., o pravidlech plavebního provozu (dále jen PPP).

Nakládání s povrchovými vodami a vodní cesty

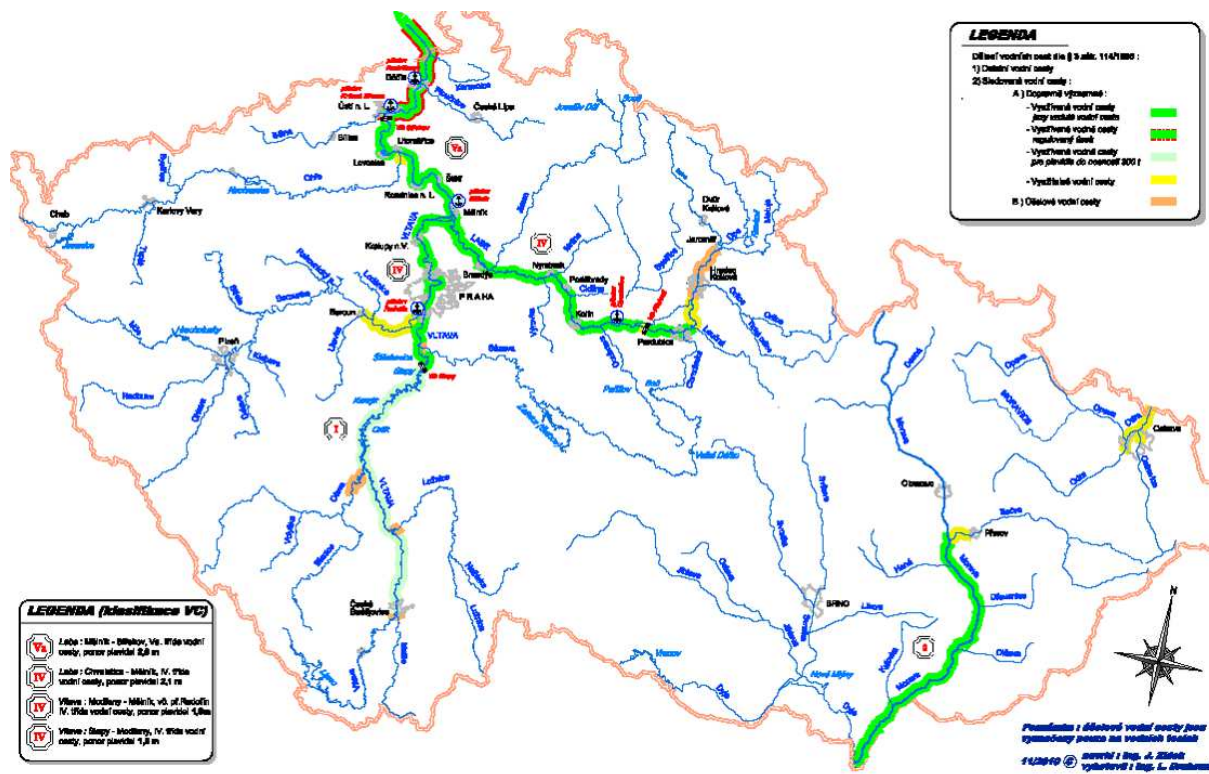
Každý může na vlastní nebezpečí bez povolení nebo souhlasu vodoprávního úřadu (většinou se jedná o místní odbor životního prostředí) **odebírat povrchové vody** nebo s nimi jinak nakládat pro vlastní potřebu, není-li k tomu třeba zvláštního technického zařízení. **Vodoprávní úřad může** obecné nakládání s povrchovými vodami bez náhrady upravit, omezit, popřípadě **zakázat**, vyžaduje-li to veřejný zájem. Při obecném nakládání s povrchovými vodami se nesmí *mimo jiné* ohrožovat jakost nebo zdravotní nezávadnost vod, zhoršovat odtokové poměry, poškozovat břehy, vodní díla a zařízení, a porušovat práva a právem chráněné zájmy jiných. [zákon (dále jen z.) 254/2001 Sb. §6]

V **aktivní zóně záplavových území** je mimo jiné **zakázáno** skladovat odplavitelné věci; zřizovat tábory, kempy a jiná dočasná ubytovací zařízení. [z. 254/2001 Sb. §67]

Vodní cestou se rozumí vodní tok nebo jiný útvar povrchové vody, na kterém lze provozovat plavidla, a součástími vodní cesty vodní díla a ostatní stavby a zařízení (např. opevnění břehů, plavební značení, jezy, plavební komory, přístavní bazény, vyvazovací a kotvicí zařízení). [z. 114/95 Sb. §2a]

Dělení vodních cest [z. 114/95 Sb. §3]

- **nesledované** – mohou na nich být použity též jiné výstražné nebo informativní značky nebo nápisy, odlišné od signálních znaků podle PPP),
- **sledované** – musí odpovídat plavebně provozním podmínkám; je na nich zakázána plavba přes jezy, jejich propusti a vyznačené vodní ploše v jejich okolí [z. 114/95 Sb. §22 (1)c], ale výjimku může udělit plavební úřad, [z. 114/95 Sb. §49 (1)]
  - **účelové** (provozována pouze rekreační plavba a vodní doprava místního významu),
  - **dopravně významné** (dělené do tříd [vyhláška (dále jen v.) 222/1995 Sb. §2], mají určené rozměry, výšky mostů, hloubku dna),
    - využitelné
    - využívané (mají určený vodní stav ohrožující bezpečnost plavby) [v. 67/2015 Sb. §5]

(Obr. 15.1: mapa sledovaných cest v ČR – překreslit)

Koupání

Je **zakázáno se koupat a potápět** (včetně s použitím nafukovacího lehátka apod.) v místech, kde tím může být ohrožena bezpečnost nebo plynulost plavby nebo jiní účastníci plavebního provozu, zejména na trase přívozu; v částech vodní cesty vymezené žlutými bójemi; do vzdálenosti 100 m od mostu na sledované vodní cestě; do vzdálenosti 100 m od přístaviště, překladiště, vjezdu do přístavu a ústí přítoku, který je sledovanou vodní cestou; v přístavu; v plavební komoře a ve vodní ploše nad a pod plavební komorou až k místu, kde končí zařízení k vyvazování plavidel pro čekání na proplavení; nebo v plavebních kanálech. Koupající se osoba nesmí křížit dráhu přibližujícího se plavidla, a je povinna dodržovat bezpečné vzdálenosti od plavidel (3/10/50 m). Osoba, která se potápí mimo prostor vyhrazený k této činnosti plavebním značením, je povinna označit místo ponoru na hladině viditelným bezpečnostním označením. [z. 114/95 Sb. § 29d, v. 67/2015 Sb. § 103]

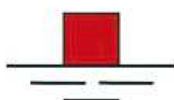
Značení vodních cest

Nikdo nesmí poškozovat **plavební značení** a jiná plavební zařízení umístěná na vodní cestě, používat je k vyvazování plavidla, nebo na vodní cestě nebo v její blízkosti umísťovat předměty, které jsou zaměnitelné s plavebním značením. PPP obsahují kompletní výčet plavebního značení. [z. 114/95 Sb. § 29a (1)], [v. 67/2015 Sb. § 55 (1)]

Levý a pravý břeh jsou strany vnitrozemské vodní cesty ve směru od pramene k ústí. **Směr proti proudu** je směr k prameni toku. **Plavební dráha** je část vodní cesty, kterou mohou plavidla využívat pro plavbu. Na sledovaných vodních cestách je vyznačená plavební dráha odpovídající daným parametrům (hloubka) vyznačena bójemi. Plavba mimo tyto bóje není zakázána, ale je na vlastní nebezpečí.

Pravá strana plavební dráhy je označena válcovou bójí, která může mít červenou barvu.

Levá strana plavební dráhy je označena kuželovou bójí, která může mít zelenou barvu.

Obr. 15.2: 1.B – pravá strana plavební dráhy

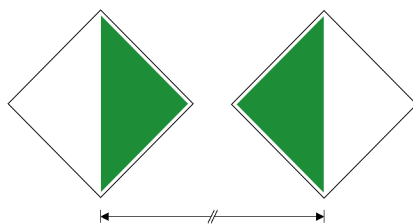

Obr. 15.2: 2.B – levá strana plavební dráhy

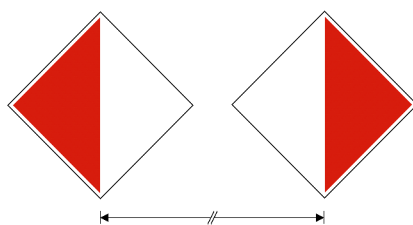
Je-li **mostní oblouk** označen tabulí „Zákaz proplutí“, nebo jedním či několika červenými světly, je proplutí těmito poli zakázáno. Pro vyznačení mostních nebo jezových polí se používají dvojice čtverců postavených na špičce v bílo-zelené barvě, pro prostor doporučený k proplouvání a červeno-bílé kombinaci pro zákaz plavby mimo vyznačený prostor.

Obr. 15.3: A.1 – zákaz proplutí

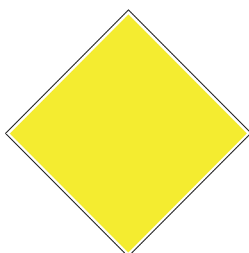

Obr. 15.4: D.2a – doporučení držet se v určeném prostoru (v mostních nebo jezových polích)

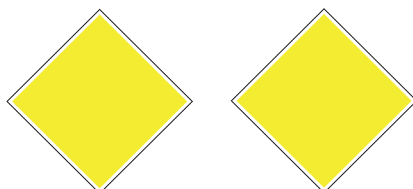

Obr. 15.5: A.10 – zákaz plavby mimo vyznačený prostor (v mostním nebo jezovém poli)

Žlutý čtverec postavený na špičce (žluté světlo) značí místo přednostně určené k proplouvání (oběma směry), dva takové čtverce (světla) umístěné vedle sebe/nad sebou značí, že proplouvání v protisměru je zakázáno. ^[v. 67/2015 Sb. § 79]

Obr. 15.6: D.1a – doporučené proplouvání v obou směrech

Obr. 15.7: D.1c – doporučené proplouvání jenom v jednom směru (proplouvání v protisměru je zakázáno)

Vymezená vodní plocha pro zvláštní aktivity

Plavební úřad může vymežit část vodní cesty pro plutí plavidel, při němž dochází k objíždění řady uměle vytvořených překážek, ke skokům nad vodní hladinou nebo k provádění jiných

akrobatických činností nebo k rychlostní jízdě, nebo provozování vodního lyžování a obdobných činností provozovaných ve vleku za plavidlem. [z. 114/95 Sb. § 30a (1)]

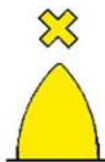
Pro **vyznačení zákazových nebo vyhrazených ploch** se používají bóje žluté, tvar libovolný (kuželový). Význam zákazu nebo omezení může být podle místních podmínek vyznačen v písemných dokumentech (mapy) nebo vyjádřen prostřednictvím informace v místě (např. E.16 - E.24), nebo přímo vyznačena na žlutých bójích (např. válcové bóje s nápisem „sport“). Ze břehu může být tato oblast označena také červeno-bílo-červenými tabulemi – znakem A.1 „Zákaz proplutí“ nebo označeny vysvětlujícími znaky A.12 – A.17. [v. 67/2015 Sb. § 103]

Obr. 15.8: E.4a – Převozní lodě, které neplují volně

Zvláštní pozornost vyžadují místa, kde **převozní lodě neplují volně**. Jejich vodící lano někdy je nataženo těsně pod hladinou a označeno žlutými bójemi. Plavba přes lano je zakázána, je nutné vyčkat, až převozní loď přepluje zpět na druhou stranu toku.

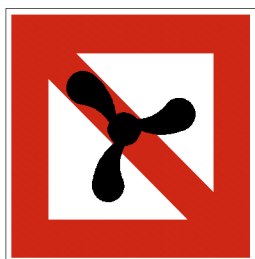
Plavební mapy jsou dostupné na stránkách: <http://mapy.spspraha.cz/lpm/>.

Obr. 15.9: Žlutá bóje

Plavební značení se dělí na informační (modrá tabule), příkazové (červeně orámovaná bílá tabule) a zákazové (červeně orámovaná a přeškrtnutá bílá tabule).

Zákazové signální znaky

Obr. 15.10:

A.12 – Zákaz plavby plavidel s vlastním pohonem

Obr. 15.11:

A.13 – Zákaz plavby malých plavidel

Obr. 15.12:

A.15 – Zákaz plavby plachetnic

Obr. 15.13:

A.16 – Zákaz plavby plavidel, která nemají vlastní strojní pohon a nejsou plachetnicemi

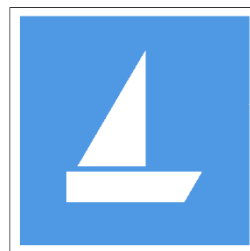
Obr. 15.14: A.17 – Zákaz plavby plováků s plachtou (windsurfů)

Informační signální znaky

Obr. 15.15:

E.16 – Plavba malých plavidel povolena

Obr. 15.16:

E.18 – Plavba plachetnic povolena

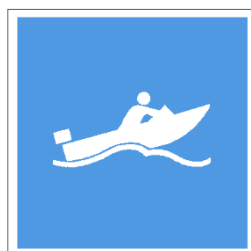
Obr. 15.17:

E.19 – Plavba plavidel, které nejsou plachetnicemi ani nemají vlastní pohon, povolena (bývá např. u vjezdů do slalomových kanálů na sledovaných vodních cestách)

Obr. 15.18:

E.20 – Plavba na plovácích s plachtou (windsurfech) povolena

Obr. 15.19:

E.21 – Plavba malých plavidel, plujících vysokou rychlostí, povolena

Obr. 15.20:

E.24 – Plavba vodních skútrů povolena

Vodní lyžování

S vůdcem plavidla, které vleče lyžaře, musí být přítomna na palubě osoba, která je schopna obsluhovat vlečné zařízení a sledovat lyžaře. Plavidlo vlekoucí vodního lyžaře se smí pohybovat jen ve vymezené vodní ploše určené a vyznačené pro vodní lyžování. Vlečné lano nesmí být vlečeno za plavidlem, nedrží-li se ho vodní lyžař. Vymezená vodní plocha pro vodní lyžování nebo obdobné činnosti provozované ve vleku za plavidlem se označí vytažením žlutého balónu tak, aby byl dobře viditelný z vodní cesty. ^[v. 67/2015 Sb. § 101]

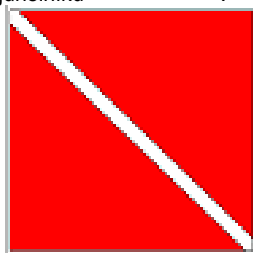
Obr. 15.21: E.17 – Vodní lyžování povoleno

Obr. 15.22: E.14 – Zákaz vodního lyžování

Potápění

Prostor pro potápění se vyznačí na břehu signálním znakem – potápěčskou vlajkou a na hladině žlutými bóje, které nesou tyč s tuhou červenou vlaječkou ve tvaru trojúhelníku ^[v. 67/2015 Sb. § 104].

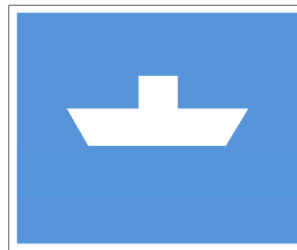

Obr. 15.23: A.1.1 – Zákaz vplutí do prostoru vyhrazeného pro potápěče

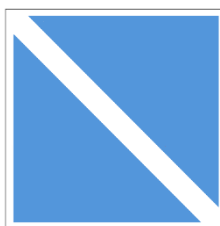
Informační znaky

Obr. 15.24: E.5 – jez

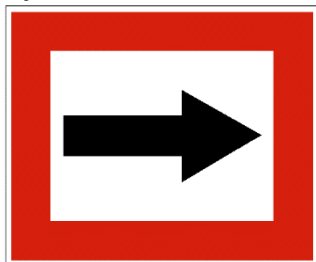

Obr. 15.25: E.4b - Převozní loď plující volně

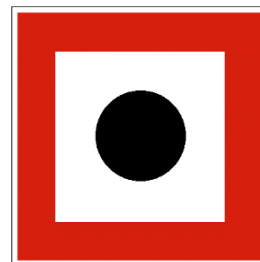

Obr. 15.26: E.1 – Konec zákazu nebo příkazu platného pro plavbu v jednom směru nebo konec omezení

Příkazové znaky

Obr. 15.27:
B.1 – Příkaz plout ve směru šipky

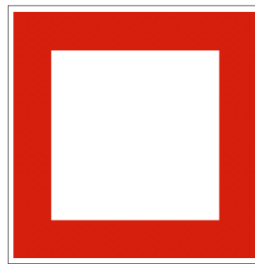

Obr. 15.28:
B.7 – Příkaz dát zvukový signál

Obr. 15.29:

B.8 – Příklad zachovávat zvláštní pozornost

Obr. 15.30:

C.4 – Omezení v plavbě, s nimiž je nutno se seznámit: „Informujte se“

Na nesledovaných vodních cestách mohou být pro usnadnění plavby použity též jiné výstražné nebo informativní značky nebo nápisy, které nejsou podobné nebo zaměnitelné se signálními znaky v PPP. [v. 67/2015 Sb. § 56]

Plavidla

Podle zákona o vnitrozemské plavbě se rozumí: [z. 114/95 Sb. § 1 § 2, § 21]

- **plavidlem** ovladatelné těleso určené k pohybu nebo stání na vodě, zejména za účelem přepravy osob a nákladu nebo nesení strojů a zařízení,
- **plavidlem s vlastním pohonem** plavidlo vybavené vlastním strojním pohonem, s výjimkou plavidla, jehož strojní pohon je používán pouze pro manévry a snadnější vedení při vlečení nebo tlačení,
- **plachetnicí** plavidlo, které pluje pouze pomocí plachet a současně nepoužívá vlastní strojní pohon,
- **sestavou plavidel** spojení několika plavidel, z nichž alespoň jedno je s vlastním pohonem, dělí se na vlečné, tlačné a bočně svázané.

Plavidla se dělí na: [z. 114/95 Sb. § 9]

- **lodě**,
- **malá plavidla**, jejichž délka trupu nepřesahuje 20 metrů a určené k přepravě do 12 cestujících, vyjma převozních lodí, a plavidla určené k vedení sestav jiných než malých plavidel,
- **plovoucí stroje** (zařízení schopná plavby vybavená mechanickým zařízením a určená pro práci na vodní cestě nebo v přístavu); plovoucím strojem není zařízení určené k přepravě osob a nákladu,
- **plovoucí zařízení**, (plovoucí zařízení zpravidla není určeno k opakovanému přemísťování),
- **plovoucí tělesa**, kterými jsou vory, konstrukce, předměty nebo pevná seskupení předmětů schopná plavby; plovoucím tělesem není těleso určené k přepravě cestujících a nákladu.

Evidenci v plavebním rejstříku podléhá malé plavidlo: [z. 114/95 Sb. § 14 (3)]

- celkové hmotnosti přesahující 1 000 kg včetně povoleného zatížení,
- s vlastním strojním pohonem o výkonu větším než 4 kW, nebo
- s celkovou plochou plachet přesahující 12 m².

Plavební rejstřík je veřejný (http://spspraha.cz/rejstrik/index_new.asp), ale jeho část je v současné době (2016) převáděna do neveřejného Rejstříku malých plavidel. V Plavebním rejstříku vedle informací o vlastníkově najdeme i technické parametry lodě.

Plavidlo lze na vodní cestě provozovat, splňuje-li jeho konstrukce a technický stav podmínky bezpečného provozu a neohrožuje-li životní prostředí. Plavidla podléhající evidenci k tomu musí mít na palubě platné osvědčení o technické způsobilosti. [z. 114/95 Sb. § 9 (3)]

Vlastník malého plavidla je povinen oznámit plavebnímu úřadu veškeré změny údajů zapisovaných v rejstříku malých plavidel do 10 dnů ode dne vzniku skutečnosti zakládající změnu zapisovaného údaje. [z. 114/95 Sb. § 15a (4)]

Plavidlo s výtlačkem do 500 kg je vybaveno nádobkou pro vylévání vody nebo ruční pumpou (vyjma plavidla s vodotěsně uzavřeným plovákem), vyvazovacím lanem nebo řetězem delším 5 m a pádlem s výjimkou plavidla vybaveného vesly a vodních skútrů. Na plavidle je nejméně jedno uvazovací místo umístěno na přední plavidla. Plavidlo je vybaveno záchrannými vestami v počtu podle aktuálního počtu osob na plavidle. [v. 334/15 Sb. příloha 2 část 5, 6]

U malého plavidla, které není rekreačním plavidlem nebo není používáno k přepravě cestujících při provozování vodní dopravy pro cizí potřeby, jsou s ohledem na jeho určení možné odchylky od podmínek technické způsobilosti. Přitom však nesmí být ohrožena bezpečnost a zdraví osob, majetek a životní prostředí.

V případě plavidla provozovaného nejen pro vlastní potřebu k rekreaci a sportu odpovídá počet záchranných vest počtu osob při maximálním obsazení plavidla. Záchranné vesty nejsou nutné na plavidle, které je provedeno jako nepotopitelné. Plovací pomůcka (vesta) pro dospělou osobu na plavidle určeném do 30 cm střední výšky jedné třetiny nejvyšších vln (prakticky

všechna běžná plavidla) a vodním skútru má minimální vztlak 50 N. Záchranná vesta je kontrolována podle pokynů výrobce. Záchranná vesta nebo plovací pomůcka je označena značkou CE shody se schváleným typem.

Nad 500 kg je vybaveno vyvazovacím lanem s délkou minimálně 15 m, bidlem s háčkem, nádobkou pro vylévání vody nebo ruční pumpou a vědrem s lanem, není-li vybaveno drenážní soustavou. Při této hmotnosti i plavidlo s délkou L menší než 6 m je vybaveno nejméně dvěma pádly nebo vesly. Dále je vybaveno zařízením pro podávání zvukových signálů (nebo je vybaveno trubkou nebo zvonem) a funkčními návěstními svítilnami. Je vybaveno lékárníčkou s vybavením odpovídajícím minimálně autolékárničce pro osobní automobily a instrukcemi k záchraně nebo ožívování osob na plavidle. Plavidlo, jehož výtlač je vyšší než 1000 kg, je vybaveno kotvou, lanem nebo řetězem a kotevním zařízením.

Plavidlo s délkou 6 m a více má ještě nejméně jedno další vyvazovací lano, jehož délka je minimálně 2/3 délky prvního lana, dostatečný počet odrazníků, nejméně však dva odrazníky, a plavidlo s vlastním strojním pohonem též příslušenství ke strojnímu zařízení a nářadí pro jeho drobné opravy. Dále je plavidlo, je-li širší než 1,2 m, vybaveno nejméně jedním záchranným kruhem (podkovou) s úchopným lanem po obvodu. (Plavidlo s délkou větší než 12 m je vybaveno minimálně dvěma záchrannými kruhy. Jeden záchranný kruh je umístěn v bezprostřední blízkosti hlavního kormidelního stanoviště. Jeden záchranný kruh musí být vybaven plovoucím lanem o určené minimální délce.) Je vybaveno jedním nebo více místy pro uložení záchranného voru (člunu) s obsaditelností odpovídající maximální obsaditelnosti plavidla. Dále má nejméně jedno uvazovací místo na přídě a jedno na zádi. Plachetnice s délkou 6 m a více má vybavení pro opravu takeláže a plachet. [v. 334/15 Sb. § 5 (4), v. 174/05 sb. §1, v. 334/15 Sb. příloha 2 část 5, 6]

Označování a signalizace plavidel

Malé plavidlo vedené v rejstříku nese **evidenční označení** vyznačené na vnějších stranách obou boků plavidla poblíž přídě, provedené dobře čitelnými nesmazatelnými latinskými písmeny o výšce nejméně 10 cm. Toto číslo je jednoznačným identifikátorem lodi, které jen třeba znát např. při stížnosti na chování vůdce plavidla. **Malé plavidlo nepodléhající evidenci** nese na **vnitřní nebo vnější straně plavidla** název provozovatele nebo jeho obvyklou zkratku, nebo jméno a příjmení, nebo **název vlastníka plavidla**. [z. 114/95 Sb. § 9 (3)]

Plavidla zapsaná v plavebním rejstříku, mají-li posádku a nejde-li o plovoucí zařízení, nesou při plavbě na vodní cestě státní vlajku České republiky. Vůdce plavidla je povinen zajistit, aby na plavidle byla vztyčena státní vlajka České republiky na zádi. Na místě určeném pro státní vlajku České republiky nesmí být vztyčena jiná vlajka nebo znak. Při použití jiných vlajek nesmí mít tyto vlajky větší rozměry než státní vlajka České republiky, která je s nimi současně vztyčena. [z. 114/95 Sb. § 16 (1), § 29b (4), z. 114/95 Sb. § 16]

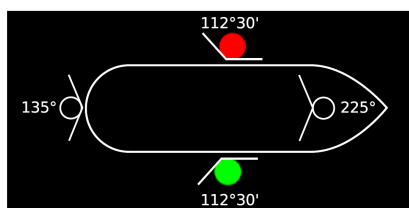
Tabule, vlajky a plamence se nepoužívají zašpiněné a vybledlé. Rozměry tabulí a vlajek jsou dostatečné pro dobrou viditelnost, jsou-li jejich rozměry u malých plavidel minimálně 0,6 m × 0,6 m; minimálně 1 m délky a minimálně 0,5 m šířky u žerdi v případě plamence. [v. 67/2015 Sb. § 13 (1, 2, 3), § 13b) § 14]

Optická signalizace musí být funkční a dostatečně viditelná a nelze instalovat světla a předměty v její bezprostřední blízkosti, které by ji mohly zakrýt, změnit její význam nebo být za ni zaměněny. Je nutné zajistit, aby nebyly užívány zvuky, které by mohly být zaměněny za zvukové signály. [z. 114/95 Sb. § 29 (2) b)]

Balóny a kužele předepsané v PPP mohou být nahrazeny také upravenými předměty, které mají při pohledu z dálky stejný tvar.

Světla

Vrcholové světlo je bílé světlo svítící nepřerušovaně v obzorovém výseku 225 stupňů, mají ho vždy plavidla s vlastním pohonem (na rozdíl od plachetnic). **Boční světlo** je zelené na pravém boku a červené na levém boku plavidla, z nichž každé svítí nepřerušovaně v obzorovém výseku 112,5 stupně, mají je plachetnice a plavidla s vlastním pohonem nad 7 m. **Zádové světlo** je bílé svítící nepřerušovaně v obzorovém výseku 135 stupňů. **Světlo viditelné ze všech stran** je umístěné na plavidle svítící nepřerušovaně v obzorovém výseku 360 stupňů. [v. 67/2015 Sb. § 15 (1)]

Obr. 15.31: Obzorové výseky světelných signálů na plavidle

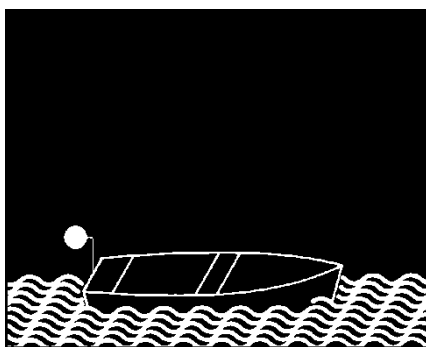
Obzorové výseky světelných signálů jsou důležité, díky nim dokážeme rozlišit plavidlo, které předjíždíme (vidíme jen zádové světlo; plavidlo, které nás křížuje zleva doprava (nevidíme zádové světlo, ale zelené boční světlo); plavidlo, které nás křížuje zprava doleva (nevidíme zádové světlo, ale červené boční světlo); pokud vidíme obě boční světla (červené i zelené), tak plavidlo pluje přímo na nás.

Optická signalizace

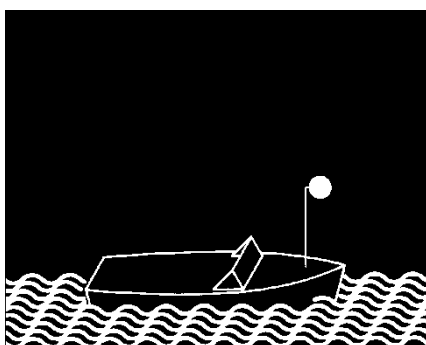
Samostatně plující malé plavidlo **bez vlastního pohonu a bez plachet, nebo vlečená nebo v bočně svázané sestavě** vedená malá plavidla nesou v noci obvykle bílé světlo viditelné ze všech stran.

Toto světlo je postačující i pro samostatně plující malé plavidlo s vlastním pohonem, jehož délka nepřesahuje 7 m. [v. 67/2015 Sb. § 22 (2, 4, 6)]

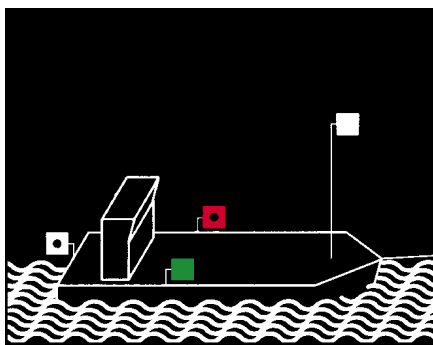

Obr. 15.32: Samostatně plující malé plavidlo, které nemá vlastní pohon ani plachty

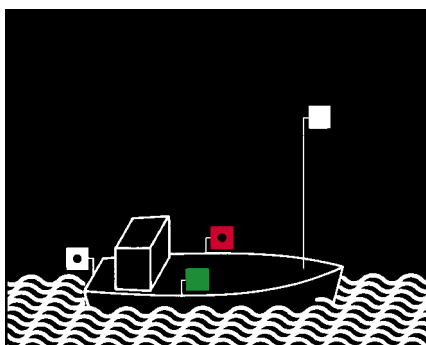

Obr. 15.33: Samostatně plující malé plavidlo s vlastním pohonem, jehož délka nepřesahuje 7 m

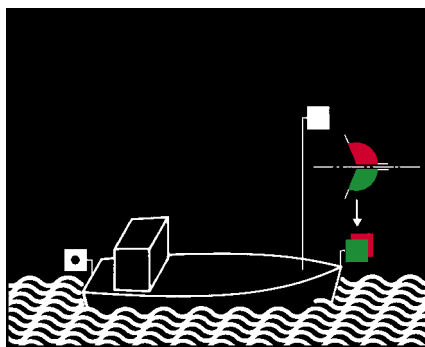
Samostatně plující **plavidlo s vlastním pohonem** nese v noci vrcholové světlo, boční světla a záďové světlo. Samostatně plující **malé plavidlo s vlastním pohonem a délkou nad 7 m** nese v noci vrcholové světlo, umístěné v podélné ose plavidla minimálně 1 m nad bočními světly, která mohou být na bocích, ale i vedle sebe nebo v jedné svítilně v podélné ose plavidla na přídi nebo poblíž ní. Záďové světlo nemusí být použito, jestliže se místo vrcholového světla použije jasné bílé světlo viditelné ze všech stran. [v. 67/2015 Sb. § 17 (1), § 22 (1)]

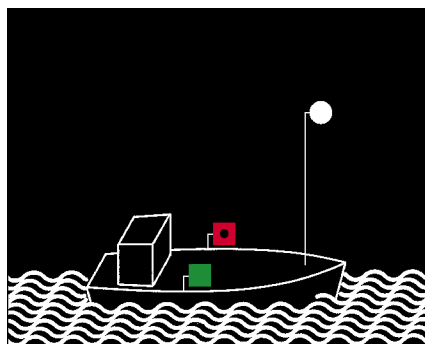
Obr. 15.34: Samostatně plující plavidlo s vlastním pohonem

Obr. 15.35: Samostatně plující malé plavidlo s vlastním pohonem

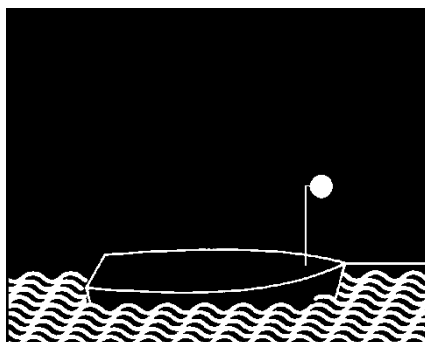

Obr. 15.36: Samostatně plující malé plavidlo s vlastním pohonem s bočními světly vedle sebe nebo v jednom svítidle na přídi nebo poblíž ní

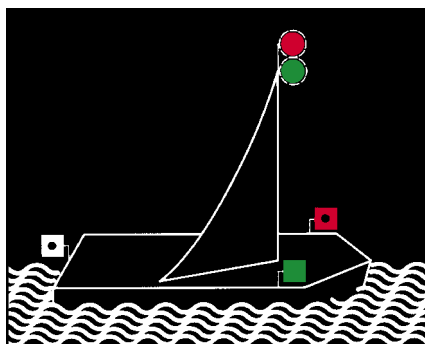
Obr. 15.37: Samostatně plující malé plavidlo s vlastním pohonem [v. 67/2015 Sb. § 22 (3, 4)]

Jestliže malé plavidlo vleče nebo vede v bočně svázané **sestavě** jiná malá plavidla, jeho osvětlení se nemění (nese boční, vrcholové a zádové světlo), ale vlečená nebo v bočně svázané sestavě vedená malá plavidla nesou obyčejné bílé světlo viditelné ze všech stran.

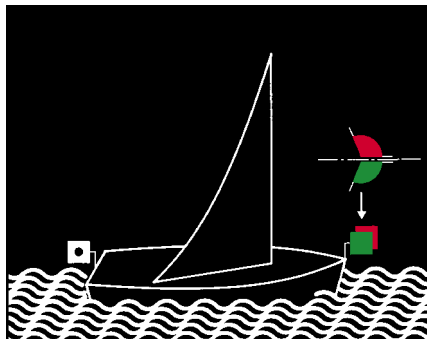
Obr. 15.38: Malé plavidlo vlečené nebo vedené v bočně svázané sestavě

Plachetnice, která není malým plavidlem, nese v noci boční světla a zádové světlo. Kromě těchto světél může nést v noci dvě světla viditelná ze všech stran a umístěná nad sebou, přičemž horní světlo je červené a spodní zelené, umístěná na vhodném místě, na vrcholku stěžně nebo v jeho horní části, ve vzdálenosti nejméně 1 m od sebe. [v. 67/2015 Sb. § 21]

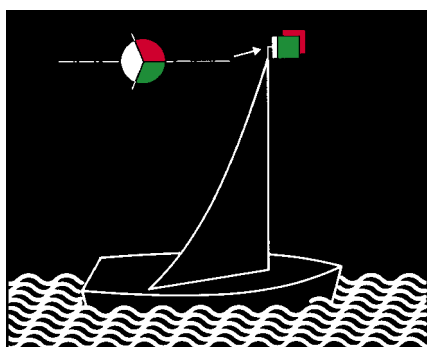

Obr. 15.39: Plachetnice

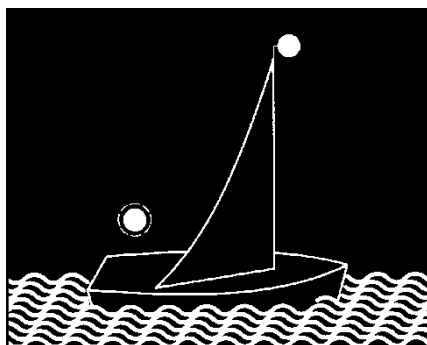
Plachetnice, která je malým plavidlem, nepoužívá barevná světla viditelná ze všech stran na vrcholku stěžně. Boční světla se umísťují vedle sebe nebo v jedné svítilně v podélné ose plavidla na přídi nebo v její blízkosti a záďové světlo na zádi plavidla, nebo záďové světlo společně s bočními obsažené v jedné svítilně umístěné na vhodném místě stěžně, na jeho vrcholku nebo v jeho horní části. **Nepřesahuje-li plachetnice délku 7 m**, nese obyčejné bílé světlo viditelné ze všech stran, a zároveň druhé obyčejné bílé světlo, přibližují-li se k ní jiná plavidla (nasvítí s ním plachty). ^[v. 67/2015 Sb. § 22 (5)]

Obr. 15.40: Plachetnice, která je malým plavidlem

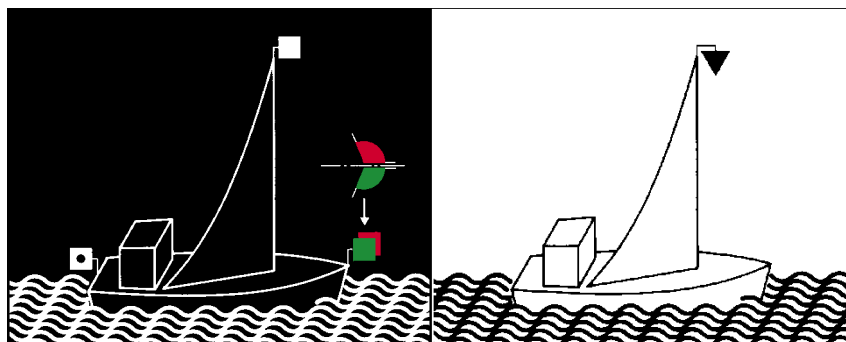

Obr. 15.41: Plachetnice, která je malým plavidlem

Obr. 15.42: Plachetnice, která je malým plavidlem, nepřesahuje-li její délka 7 m

Plavidlo, které pluje **pomocí plachet a zároveň používá strojní pohon**, nese za dne černý kužel, jehož vrchol směřuje dolů, umístěný co nejvýše a tak, aby byl dobře viditelný. ^[v. 67/2015 Sb. § 21 (3)]

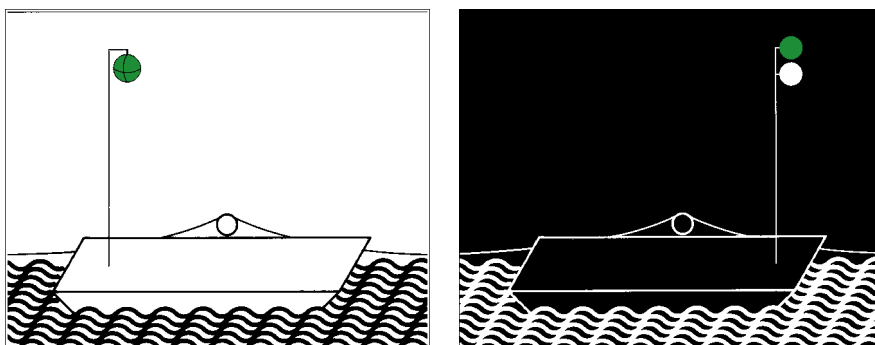

Obr. 15.43a, 15.43b: Plavidlo plující pomocí plachet a strojního pohonu současně

Plachetnice na rozdíl od plavidla s vlastním pohonem nemá bílé vrcholové světlo.

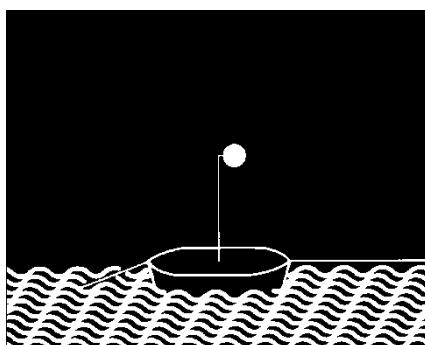
Optická signalizace zvláštních plavidel

Převozní loď, která nepluje volně, nese v noci jasné bílé světlo viditelné ze všech stran a umístěné ve výšce 2 m a jasné zelené světlo viditelné ze všech stran a umístěné ve vzdálenosti 1 m nad světlem bílým. Za dne nese zelený balón ve výšce minimálně 3 m. [v. 67/2015 Sb. § 25 (1)]

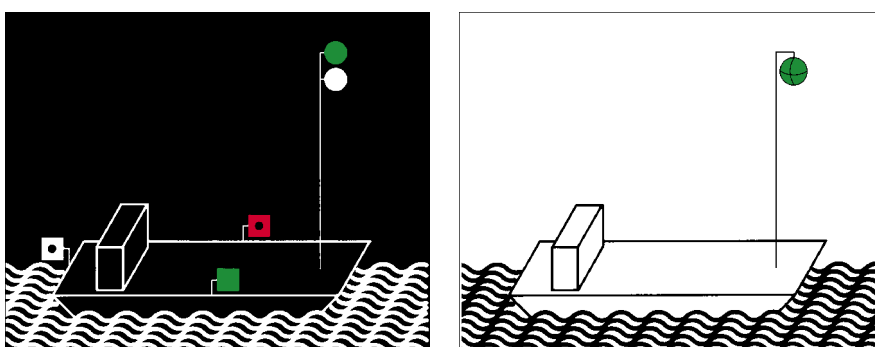
Obr. 15.44 a, 15.44b: Převozní loď, která nepluje volně

Přední loďka nebo bóje, na níž je lano kyvadlového přívazu, nese v noci jasné bílé světlo viditelné ze všech stran a umístěné 1,5 m nad hladinou vody. [v. 67/2015 Sb. § 25 (2)]

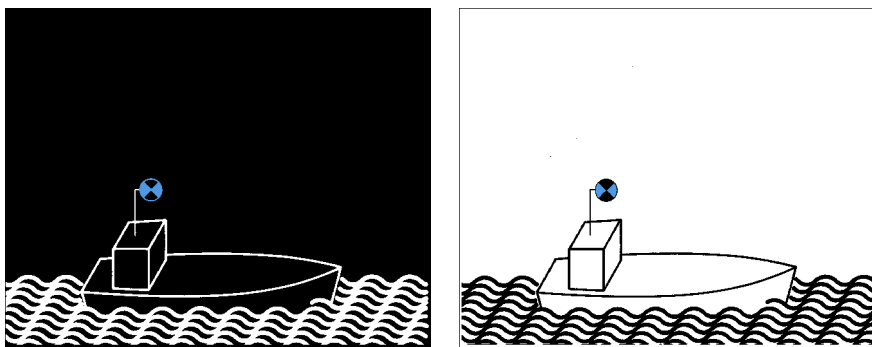
Obr. 15.45: Loďka nebo plovák nesoucí vodící lano převozní lodě

Volně plující převozní loď nese v noci předepsané pro převozní lodě neplující volně a dále boční světla a záďové světlo, předepsaná pro plavidla s vlastním pohonem. Za dne nese zelený balón ve výšce minimálně 3 m. [v. 67/2015 Sb. § 25 (3)]

Obr. 15.46a, 15.46b: Volně plující převozní loď

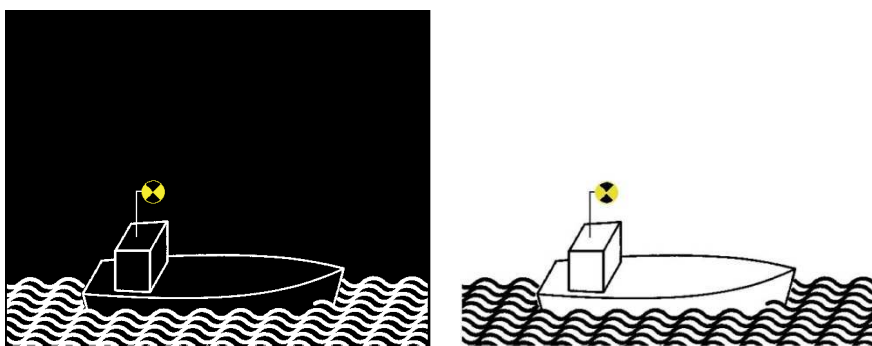
Plavidla plavebního úřadu, Policie České republiky, obecní policie, Celní správy České republiky a plavidla složek integrovaného záchranného systému při dodržení běžné signalizace, mohou signalizovat v noci i za dne obyčejným blikavým modrým světlem viditelným ze všech stran, jsou-li na obou bocích označena názvem provozovatele nebo jeho obvyklou zkratkou a v případě záchranných plavidel nápisem „ZÁCHRANNÉ PLAVIDLO“ nebo „RESCUE“. [v. 67/2015 Sb. § 36]

Obr. 15.47a, 15.47b: Plavidlo plavebního úřadu, policie, IZS

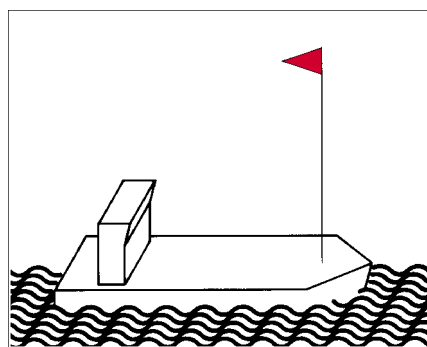
Plavidla plavebního úřadu (Státní plavební správy) jsou označena plamencem bílé barvy, v jehož středu je modrý kosočtverec a modrý kosočtverec je také na boku plavidla.

Plavidlo, které za plavby vykonává práce na vodní cestě, poskytuje technickou pomoc jiným plavidlům nebo provádí sondážní nebo měřicí práce, může při dodržení běžné signalizace signalizovat v noci i za dne jasným nebo obyčejným blikavým žlutým světlem viditelným ze všech stran. ^[v. 67/2015 Sb. § 37]

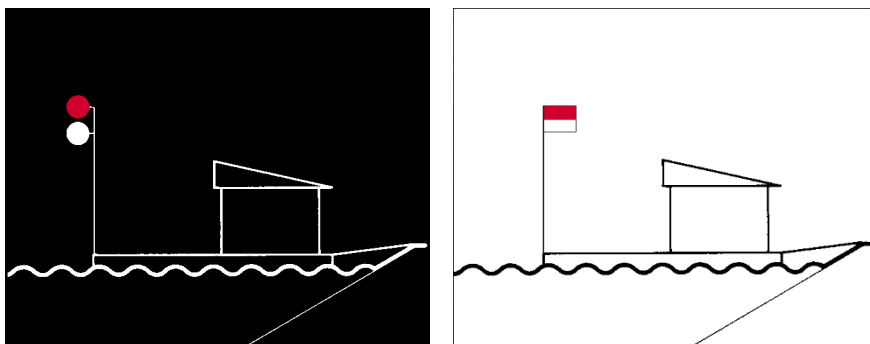
Obr. 15.48a, 15.48b: Plavidlo vykonávající práce

Plavidlo mající přednost při proplouvání místy s určeným pořadím proplouvání, musí nést kromě běžné signalizace za dne červený plamenec umístěný v přední části plavidla v dostatečné výši, aby byl dobře viditelný. ^[v. 67/2015 Sb. § 26]

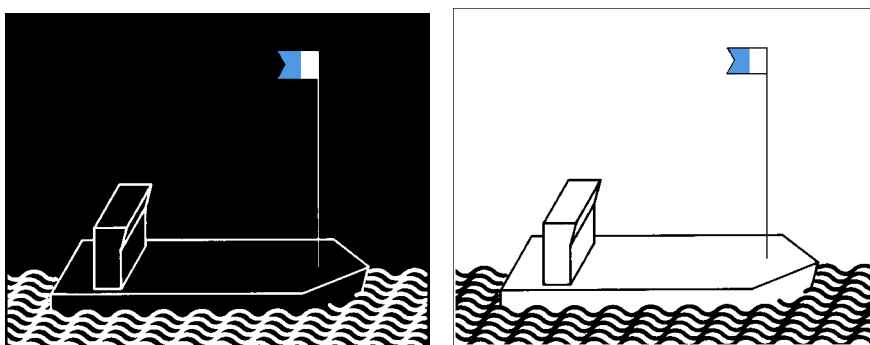
Obr. 15.49: Plavidlo s předností plavby

Plavidlo, které pluje nebo stojí, které je třeba **chránit před vlnobitím** způsobeným jinými plujícími plavidly, nese kromě běžné signalizace v noci bílé světlo a nad ním 1 m obyčejné červené světlo na takovém místě, aby byla obě světla viditelná ze všech stran a nemohla být mylně zaměněna za jiná světla. Za dne na místo těchto světel nese vlajku, jejíž horní polovina je červená a dolní polovina bílá. Tato vlajka může být nahrazena dvěma vlajkami nebo tabulemi nad sebou, z nichž horní je červená a dolní bílá. Toto označení nese i plavidlo, které je vážně poškozeno nebo se účastní záchranných prací, jakož i plavidlo, které ztratilo manévrovací schopnost. ^[v. 67/2015 Sb. § 38 (1-3)]

Obr. 15.50a, 15.50 b: Plavidlo, které je třeba chránit před vlnobitím

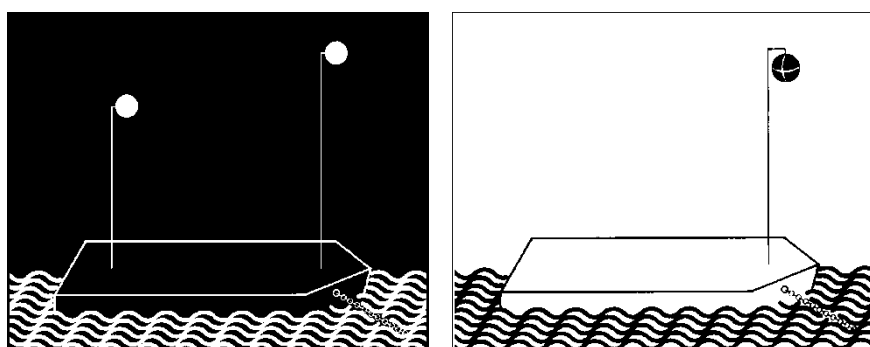
Plavidlo zajišťující činnost pod vodní hladinou nese kromě běžné signalizace tuhou maketu vlajky „A“ Mezinárodního vlajkového kódu o výšce nejméně 1 m, aby byla viditelná ze všech stran za dne i v noci [v. 67/2015 Sb. § 45]

Obr. 15.51a, 15.51b: Plavidlo, zajišťující činnost pod vodní hladinou

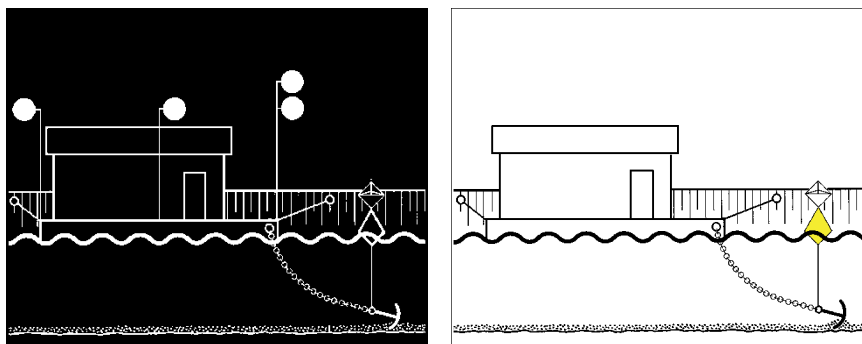
Plavidlo přepravující nebezpečné věci nese v noci jedno až tři modrá světla, za dne jeden až tři modré kužely, jejichž vrcholy směřují dolů. Mezi plavidly se při stání dodržují následující minimální vzdálenosti: **10 m**, nese-li jedno z nich signalizaci **jedním modrým světlem** nebo jedním modrým kuželem; **50 m**, nese-li jedno z nich signalizaci **dvěma modrými světly** nebo dvěma modrými kužely, nebo **100 m**, nese-li jedno z nich signalizaci **třemi modrými světly** nebo třemi modrými kužely. Nejde-li o předjíždění nebo potkávání, je třeba plout ve vzdálenosti **více než 50 m** od plavidla nebo tlačné nebo bočně svázané sestavy, nese-li **více než jedno modré světlo** nebo více než jeden modrý kužel. [v. 67/2015 Sb. § 23 (1), v. 67/2015 Sb. § 96 (1), v. 67/2015 Sb. § 72 (2)]

Plavidlo stojící bez přímého nebo nepřímého přístupu na břeh v noci nese obyčejné bílé světlo viditelné ze všech stran umístěné ve výšce nejméně 3 m nebo obyčejné bílé světlo viditelné ze všech stran, umístěné ve stejné výšce na přídi a na zádi na straně do plavební dráhy. Za dne, pokud stojí bez přímého nebo nepřímého přístupu na břeh, nese černý balón. [v. 67/2015 Sb. § 29 (1)]

Obr. 15.52a, 15.52b: Plavidlo stojící bez přímého nebo nepřímého přístupu na břeh

Jsou-li **kotvy plavidel** v noci hozeny tak, že jejich lana nebo řetězy mohou představovat nebezpečí pro plavbu, je světlo za stání, které je nejbližší k těmto kotvám, nahrazeno dvěma obyčejnými bílými světly, umístěnými 1 m nad sebou a viditelnými ze všech stran. Každá hozená kotva plavidla, která by mohla představovat nebezpečí pro plavbu, se označí v noci bójí nebo plovákem s radarovým odražečem a obyčejným bílým světlem viditelným ze všech stran, za dne žlutou bójí nebo plovákem s radarovým odražečem. [v. 67/2015 Sb. § 35]

Obr. 15.53a, 15.53b: Označení kotvy plavidla

Zvuková signalizace

Lodě mají povinnost mít naladěný kanál vysílačky, a proto většina komunikace v praxi neprobíhá pomocí zvukových signálů. Malá plavidla ale vysílačky mít nemusí a většinou ani vůdci malých plavidel nemají průkaz palubního radiooperátora nutný k provozu lodní vysílačky. Proto je znalost zvukových signálů při pohybu malých plavidel mezi loděmi nezbytná. **Krátký zvuk** trvá 1 sekundu a **dlouhý zvuk** trvá 4 sekundy, přičemž interval mezi dvěma zvuky následujícími po sobě je 1 sekunda. **Řada úderů na zvon** trvá 4 sekundy. Může být nahrazena řadou úderů kovu o kov stejné časové délky [v. 67/2015 Sb. § 48 (3)].

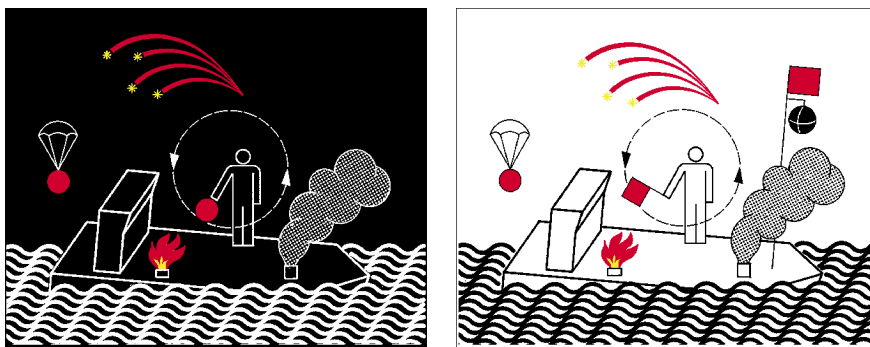
—	1 dlouhý zvuk	„Pozor“
-	1 krátký zvuk	„Pluji doprava“
--	2 krátké zvuky	„Pluji doleva“
---	3 krátké zvuky	„Stroj má zpětný chod“
----	4 krátké zvuky	„Nejsem schopen manévrování“
••••• ...	řada velmi krátkých zvuků	„Hrozí nebezpečí kolize“
— — ...	opakovaná řada dlouhých zvuků	„Signál nouze“
🔔 🔔 ... 🔔 🔔 ...	řady úderů na zvon	

Signály v nouzi

Na plavidle v nouzi, které potřebuje pomoc, se užívá signalizace: [v. 67/2015 Sb. § 39 (1), v. 67/2015 Sb. § 50 (1)]

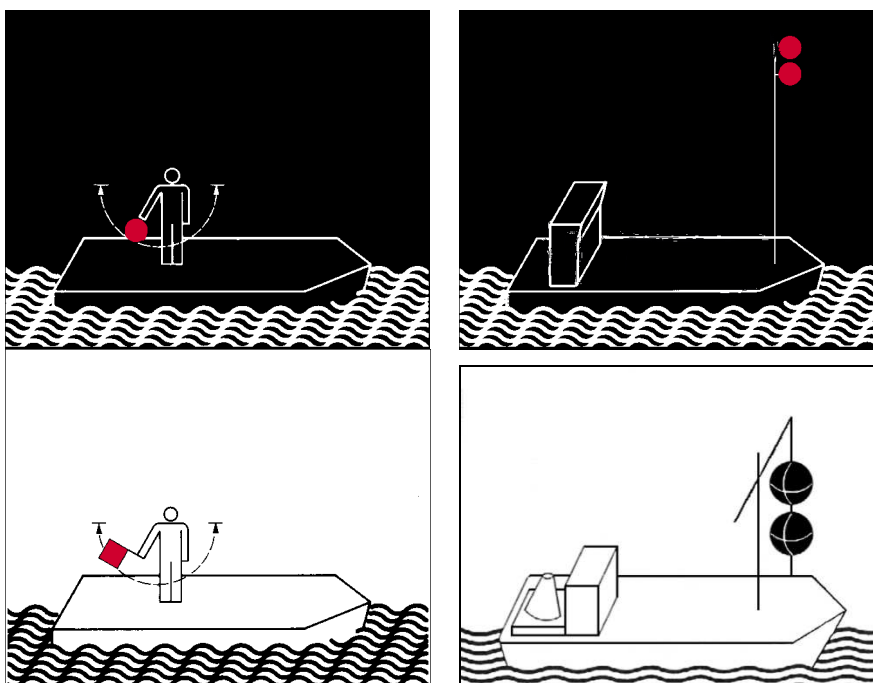
- kroužením vlajkou nebo jiným obdobným předmětem,
- kroužením světlem,
- vlajkou, pod kterou nebo nad kterou je vyvěšen balón nebo předmět podobného tvaru,
- odpalováním světlic nebo pyrotechnických prostředků, které po odpálení vytvářejí tzv. červený déšť a následují v krátkých intervalech,
- světelným signálem sestávajícím se spojení znaků • • • — — — • • • (SOS) podle Morseovy abecedy (ne zvukovým signálem),
- plamenem,
- světlicemi s padákem nebo pochodněmi s červeným světlem,
- opakujícími se pomalými pohyby rukou ze vzpažení dolů, nebo
- opakující se řadou úderů na zvon nebo dlouhými zvukovými signály.

Obr. 15.54a, 15.54b: Plavidlo v nouzi

Na plavidle, které **ztratilo manévrovací schopnost**, se užívá signalizace v noci červeným světlem kývajícím se v půlkruhu; na malých plavidlech může být toto světlo bílé, nebo dvěma červenými světly umístěnými na vhodném místě dostatečně vysoko a 1 m nad sebou tak, aby byla viditelná ze všech stran, za dne kýváním červenou vlajkou v půlkruhu nebo dvěma černými balóny umístěnými na vhodném místě dostatečně vysoko a 1 m nad sebou tak, aby byly viditelné ze všech stran. Vyžaduje-li to situace, musí se použít na takovém plavidle navíc zvukový signál 4 krátké zvuky. [v. 67/2015 Sb. § 27 (1, 2)]

Obr. 15.55a, 15.55b, 15.55c, 15.55d: Plavidlo, které ztratilo manévrovací schopnost

Plavba

Plavbou je pohyb nebo stání plavidla na vodní cestě. K **užívání povrchových vod k plavbě** a k odběru vody potřebné k provozu plavidel není třeba povolení vodoprávního úřadu. Na povrchových vodách v ochranných pásmech vodních zdrojů I. stupně a na nádržích určených pro chov ryb je **plavba plavidel se spalovacími motory zakázána**. Nejde-li o dopravně významné vodní cesty, je tato plavba zakázána na vodních nádržích a vodních tocích, které jsou stanovena vyhláškou 46/2015 Sb. Povrchové vody lze užívat k plavbě jen tak, aby při tom nedošlo k ohrožení zájmů rekreace, jakosti vod a vodních ekosystémů, bezpečnosti osob a vodních děl; rozsah a podmínky užívání povrchových vod k plavbě jsou stanovy vyhláškou. O výjimkách z těchto zákazů a omezení rozhoduje v jednotlivých případech vodoprávní úřad po projednání se Státní plavební správou. [z. 114/95 Sb. § 2 b), z. 254/2001 Sb. § 7 (1, 5)]

Stojícím plavidlem je myšleno plavidlo, které je přímo nebo nepřímo zakotveno nebo přímo nebo nepřímo vyvázáno ke břehu; **plujícím plavidlem** plavidlo, které není přímo nebo nepřímo zakotveno, vyvázáno ke břehu nebo není nasedlé, **nasedlým plavidlem** plavidlo, které uvázlo na

překážce nebo na dně vodní cesty, v důsledku čehož došlo ke ztrátě jeho volného pohybu, **zastavením** pro plující plavidlo stav, při kterém plavidlo stojí ve vztahu ke břehu. [v. 67/2015 Sb. § 1]

Plavba je zakázána při vyhlášení 2. a 3. stupně povodňové aktivity, nebo je učen vodní stav v PPP § 5, při kterém je ohrožena bezpečnost plavby pro všechna plavidla. [z. 114/95 Sb. § 22 (1), v. 67/2015 Sb. § 7, § 5]

Akci na sledované vodní cestě, která vyžaduje úpravu, omezení nebo přerušování plavebního provozu nebo jeho zvláštní řízení, lze pořádat jen na základě povolení plavebního úřadu (správní poplatek 500 Kč). Plavební úřad pořádat akce povolí na žádost jejího pořadatele, nebude-li tím ohrožena bezpečnost plavby a nedojde-li k nepřiměřenému omezení ostatních účastníků plavebního provozu. [z. 114/95 Sb. § 29h (1)]

Náklad nesmí ohrožovat stabilitu plavidla nebo pevnost lodního tělesa. [v. 67/2015 Sb. § 4 (3)]

Na vodních cestách je povolena **nejvyšší rychlost plavby** do vzdálenosti 25 m od břehu 10 km/h; v plavebních kanálech u naložených plavidel 5 km/h a u ostatních plavidel 10 km/h. Na vodních nádržích a ostatních rozlehlých vodních cestách do vzdálenosti 50 m od břehu nebo od vyznačených prostorů pro koupání je povolena nejvyšší rychlost plavby 10 km/h. Není-li malé plavidlo s vlastním strojním pohonem vybaveno zařízením k měření rychlosti, smí plout v případech uvedených výše pouze rychlostí odpovídající výtlačnému režimu plavby. [v. 67/2015 Sb. § 7 (1, 3, 5), § 57 (5, 6)]

Plavidlo upraví rychlost plavby tak, aby **nevznikalo nadměrné vlnobití nebo sání**, které by mohlo způsobit škodu na stojících nebo plujících plavidlech nebo stavbách na vodní cestě. Plavidlo sníží včas rychlost plavby tak, aby byla dostatečná k bezpečnému ovládnutí plavidla před vjezdem do přístavu, v blízkosti plavidel vyvážaných ke břehu nebo k přístavním můstkům a v blízkosti plavidel, která se nakládají nebo vykládají, v blízkosti plavidel, která stojí na obvyklých stanovištích, v blízkosti převozních lodí, které neplují volně, nebo v úsecích označených znakem zákaz vlnobití. [v. 67/2015 Sb. § 74 (1)]

Obr. 15.56a, 15.56b: A.9a, A.9b – Zákaz vytvářet vlnobití nebo sání

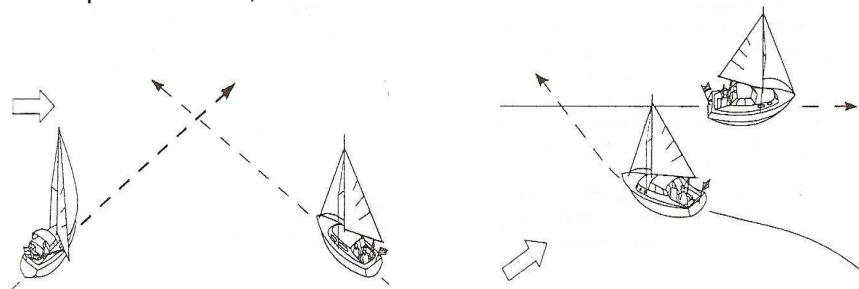
K vlečení, tlačení nebo vedení plavidel v bočně svázané sestavě se použije plavidlo s takovým výkonem strojů, aby byla zajištěna náležitá **manévrovatelnost sestavy**. [v. 67/2015 Sb. § 75 (1)]

Plutí **samotíží** je zakázáno. Plavidla plující po proudu tak, že přídí směřuje proti proudu a jejich motory pracují kupředu, se nepovažují za plavidla plující samotíží. Zákaz plavby samotíží neplatí pro malá plavidla bez vlastního pohonu nepodléhající evidenci v rejstříku malých plavidel. [z. 114/95 Sb. § 22 (3)]

Křížení

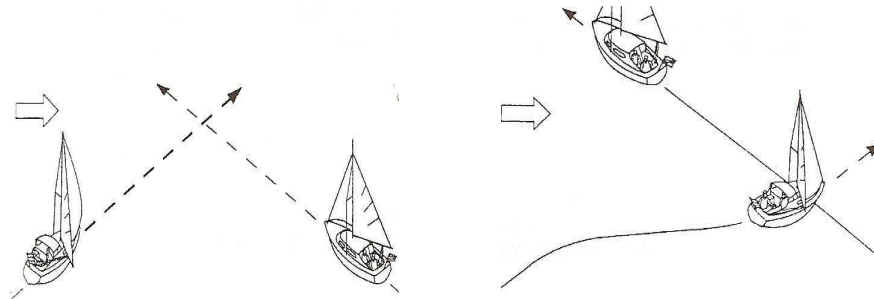
Plují-li plavidla směry, které vylučují jakékoli nebezpečí kolize, nemění směr nebo rychlost plavby způsobem, který by mohl nebezpečí kolize přivodit. Zpozoruje-li vůdce plavidla, že by mohlo hrozit nebezpečí kolize, signalizuje řadou velmi krátkých zvuků. Plují-li plavidla takovými směry, že se jejich dráhy kříží a mohlo by vzniknout nebezpečí kolize, plavidlo, které má jiné plavidlo po pravém boku, dá tomuto plavidlu přednost v plavbě a vyhne se křížení směru plavby před jeho přídí. Plavidla plující pomocí plachet, která plují křížícími se směry tak, že by mohlo vzniknout nebezpečí kolize, vzájemně dodržují následující pravidla:

- mají-li plavidla vítr z různých směrů, plavidlo s větrem z levého boku uvolní dráhu plavidlu, které má vítr z pravého boku,

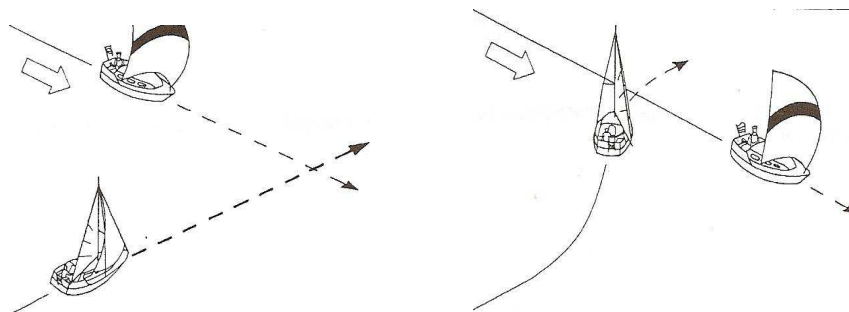
Obr. 15.57: Situace a její řešení

- mají-li plavidla vítr ze stejných směrů, plavidlo v návětrří uvolní dráhu plavidlu v závětrří,

Obr. 15.58: Situace a její řešení

- má-li plavidlo vítr z levého boku a nelze přesně určit, zda má jiné plavidlo na návětrrné straně vítr z pravého nebo levého boku, uvolní tomuto jinému plavidlu dráhu.

Obr. 15.59: Situace a její řešení

To neplatí pro malá plavidla ve vztahu k ostatním plavidlům a v případech obrátů plavidel, odplouvání a přibližování.

Malá plavidla plující křížícími se směry tak, že by mohlo vzniknout nebezpečí kolize, následující pravidla:

- malé plavidlo s vlastním pohonem uvolní dráhu všem ostatním malým plavidlům,
- malé plavidlo bez vlastního pohonu a neplující pomocí plachet uvolní dráhu malým plavidlům plujícím pomocí plachet,
- plavidlo, které pluje z pravé strany, zachová svůj směr plavby.

Malá plavidla vždy udržují při křížení směru, jímž plují plavidla, která nejsou malými, od těchto plavidel bezpečnou vzdálenost odpovídající **nejméně dvojnásobku jejich délky** a zachovávají bezpečnou boční vzdálenost od jiných plavidel. [v. 67/2015 Sb. § 57 (5, 6), § 59 (1, 2, 3, 5)]

Předjíždění

Předjíždění je možné až poté, co se předjíždějící přesvědčil o tom, že s předjížděním není spojeno nebezpečí. Předjížděné plavidlo podle plavební situace umožní a usnadní předjíždění a přiměřeně sníží rychlost plavby, aby předjíždění proběhlo bez nebezpečí, dostatečně rychle a nenarušilo plavbu ostatních plavidel (toto neplatí, předjíždí-li malé plavidlo jiné než malé plavidlo).

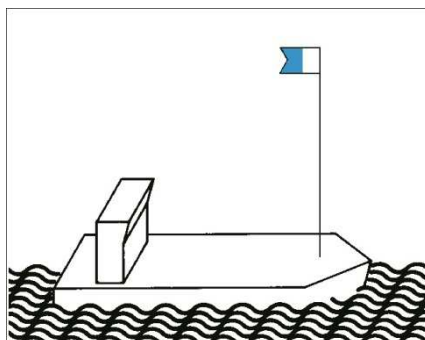
Předjíždějící plavidlo míjí předjížděné plavidlo zpravidla po jeho levém boku. Není-li s předjížděním spojeno nebezpečí kolize, může být předjíždění uskutečněno i po pravé straně předjížděného plavidla. Je-li předjetí možné, aniž by předjížděné plavidlo bylo nuceno měnit svůj směr nebo rychlost plavby, nedává předjíždějící plavidlo zvukové signály. Nemůže-li se předjíždění s ohledem na možnost nebezpečí kolize uskutečnit, předjížděné plavidlo dá signál „pět krátkých zvuků“. Při předjíždění jakéhokoliv plavidla plachetnicí, která není malým plavidlem, umožní předjížděné plavidlo předjetí po své návětrrné straně. [v. 67/2015 Sb. § 65, § 66]

Přibližování

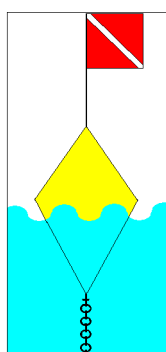
Plavidla mohou plout vedle sebe, jen je-li k tomu dostatečný prostor a nevytvoří-li se tím překážka nebo nebezpečí pro plavbu.

Nejde-li o předjíždění nebo potkávání, je třeba plout ve vzdálenosti více než **50 m** od plavidla nebo tlačné nebo bočně svázané sestavy, **nese-li více než jedno modré světlo** nebo více než jeden modrý kužel. Přibližovat se k boku plavidla, které pluje, vyazovat se na ně nebo plout těsně za ním, lze jen s výslovným souhlasem jeho vůdce (vyjma služebních plavidel SPS, policie...). [v. 67/2015 Sb. § 72]

Plavidlo musí udržovat bezpečnou vzdálenost alespoň 50 m od plavidla, které nese maketu vlajky mezinárodního vlajkového kódu „A“ (zajištění činnosti pod hladinou), všechna plavidla zachovávají minimálně vzdálenost 25 m od místa označeného žlutou bójí s potápěčskou vlajkou. ^[v. 67/2015 Sb. § 104]

Obr. 15.60: Označení plavidla, zajišťující činnosti pod hladinou

Obr. 15.61: A.1.2 Zákaz plavby ve vzdálenosti menší než 25 m od bóje

Bezpečná vzdálenost koupající se osoby od plavidel je

- vzdálenost alespoň 50 m od plavidla, které není malým plavidlem,
- vzdálenost alespoň 10 m od malého plavidla s vlastním pohonem a
- vzdálenost alespoň 3 m od ostatních plavidel.

Malé plavidlo přibližující se ke koupající se osobě tuto osobu obepluje v bezpečné vzdálenosti a pokud možno tak, aby tato osoba zůstala mezi malým plavidlem a nejbližším břehem. ^[v. 67/2015 Sb. § 103 (1)]

Plavba za snížené viditelnosti

Nocí je myšleno období mezi západem slunce a východem slunce, **dnem** období mezi východem slunce a západem slunce. Dostane-li se plavidlo za plavby do podmínek **snížené viditelnosti**, při které nelze rozeznat jiná plavidla, zejména při mlze, hustém dešti, sněhové vánici nebo dýmu, a nepluje-li pomocí radiolokátoru, může doplout jen na nejbližší vhodné místo pro bezpečné stání.

Při plavbě za snížené viditelnosti plavidlo přizpůsobí rychlost plavby stavu viditelnosti, místním podmínkám a provozu ostatních plavidel. Malé plavidlo plující za snížené viditelnosti má nastavenou rádiovou stanici na kmitočtovém kanálu pro spojení mezi plavidly. Plavidla, která nepoužívají radiolokátor, doplují do nejbližšího bezpečného místa pro stání. Při zachování zvláštní pozornosti přitom plují co nejbližší jedné strany plavební dráhy, a dávají signál „jeden dlouhý zvuk“ (systav plavidel, dává signál „dva dlouhé zvuky“) opakující se v intervalech ne delších než 1 minuta. ^[v. 67/2015 Sb. § 15 (1), § 86 (1), § 89]

Plavba přes jezy

Na sledovaných vodních cestách je zakázána plavba přes jezy, jejich propusti a vyznačené vodní ploše v jejich okolí, výjimku může udělit plavební úřad. ^[z. 114/95 Sb. § 22, § 49 (1)]

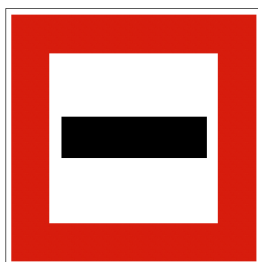
Na nesledovaných vodních cestách je plutí přes jezy nebo jejich propusti možné pouze se souhlasem jejich správce a může být upraveno signálními znaky. ^[v. 46/2015 Sb. § 2 (6)]

Je-li možné proplouvání jezovým polem, je plavební profil vyznačen obdobně jako mostní oblouky. ^[v. 67/2015 Sb. § 78]

Proplování plavebními komorami

(proplavování lodními zdvihadly a výtahy je obdobné)

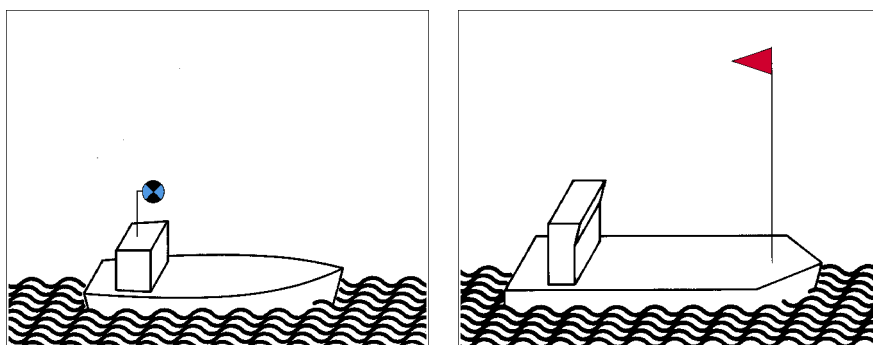
Nemůže nebo nehodlá-li vplout plavidlo ihned do plavební komory a je-li na břehu osazen signální znak B.5, zůstane stát před tímto znakem.

Obr. 15.62: B.5 – Příkaz zůstat stát v případech stanovených PPP

V čekacích polohách, v obvodu plavební komory a v plavební komoře plavidlo vybavené zařízením pro radiotelefonní spojení, zajistí poslech na kmitočtovém kanálu vyhrazeném pro danou plavební komoru. S velínem plavebních komor je možné se spojit také prostřednictvím telefonu: <http://www.lavdis.cz/vodni-cesty/plavebni-komory>.

Proplavení plavební komorou probíhá v pořadí, v jakém plavidla připlula do míst určených pro čekání plavidel. Přednost při proplavení plavebními komorami mají plavidla používající modrý maják, nebo mající na přídi červený plamenec. Dále mají přednost osobní lodě plující podle jízdního řádu a ohlášené osobní lodě s cestujícími na palubě.

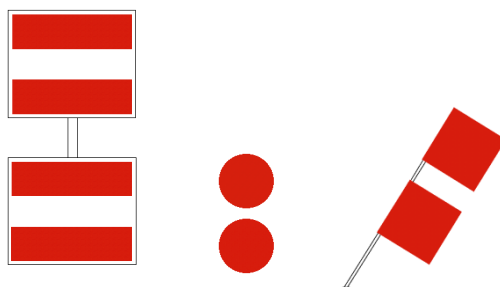
Obr. 15.63: Označení plavidel s předností proplavení plavebními komorami

Proplavují-li se malá plavidla společně s plavidly, která nejsou malými, vplují do plavební komory až po těchto plavidlech. Při připlouvání do obvodu plavební komory a v místech určených pro čekání plavidel nelze předjíždět.

Plavidla se proplavují ihned po příplutí k plavební komoře, není-li předpoklad, že do 30 minut připluje další plavidlo, které by mohlo být proplaveno současně nebo v protisměru. Na vodních cestách dopravně významných (II. a vyšší třídy = dolní Vltava a Labe) může být stanovena doba pro proplavování malých plavidel.

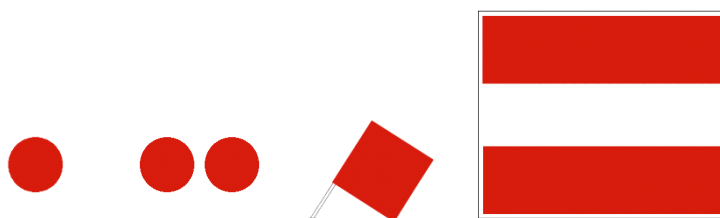
Vplouvání/vyplouvání do plavební komory se ve dne i v noci řídí optickými signály, osazenými na jedné nebo na obou stranách plavební komory:

- dvě červená světla nad sebou – vplutí není možné, plavební komora není v provozu,

Obr. 15.64a, 15.64b, 15.64c: Možná označení plavební komory, která není v provozu

- jedno červené světlo nebo dvě červená světla vedle sebe – vplutí/vyplutí není možné, plavební komora je zavřena,

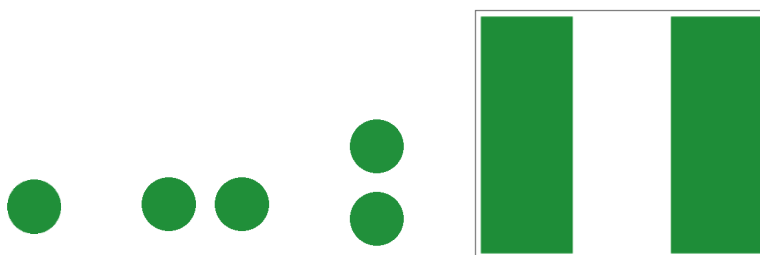
Obr. 15.65a, 15.65b, 15.65c, 15.65d: Možná označení uzavřené plavební komory

- jedno ze dvou červených světel vedle sebe je zhasnuto nebo jedno červené a jedno zelené světlo vedle sebe nebo jedno červené světlo nad zeleným světlem – vplutí není možné, připravuje se otevření plavební komory,

Obr. 15.66a, 15.66b, 15.66c: Možná označení plavební komory, která se připravuje k otevření

- jedno zelené světlo nebo dvě zelená světla vedle sebe – vplutí/vyplutí je možné.

Obr. 15.67a, 15.67b, 15.67c: Možná označení otevřené plavební komory

Není-li plavební komora osazena signálními světly, nebo nejsou-li tato světla funkční, nelze vplout do plavební komory nebo vyplout z ní bez pokynu obsluhy plavební komory.

V plavební komoře stojí plavidla v mezích vyznačených stání, jsou-li na zdech plavební komory vyznačeny (svíslé bílé pruhy na stěnách komory, před vraty). Po dobu plnění nebo vypouštění plavební komory až do povolení k vyplutí jsou plavidla vyvázána a vázací lana upravována tak, aby plavidla nenarážela do zdí, vrat a ochranných zařízení plavební komory nebo do jiných plavidel. Je nezbytné použít odrazníků (*fendrů*), které jsou v případě snímatelných odrazníků plovoucí. Je zakázáno používat vlastní strojní pohon plavidla od vyvázání v plavební komoře až do obdržení pokynu k vyplutí. Malá plavidla udržují bezpečný odstup od ostatních plavidel.

Plavební komora nesmí být použita ke stání plavidla přes noc nebo na delší dobu. Člen posádky plavidla může obsluhovat provozní zařízení plavební komory, jen jedná-li se o plavební komoru se samoobslužným proplavováním. Výstup a nástup cestujících na plavidlo v plavební komoře je možný jen se souhlasem obsluhy plavební komory. V obvodu plavební komory je zakázáno provozovat rybolov. V plavební komoře je zakázáno používat okovaná bidla a háčky k odstrkování plavidel. [v. 67/2015 Sb. § 82, § 83, § 84, § 85]

Stání

Plavidla nesmí stát (kotvit, vyvazovat se ke břehu) v úsecích označených znakem A.5, nesmí se vyvazovat v místech označených znakem A.7, a to na straně vodní cesty, na níž je tento znak umístěn. Dále nesmí plavidla stát pod mosty a pod elektrickým vedením vysokého napětí. Pro vyvazování nebo uvolňování nasedlých plavidel se nepoužívají předměty, které neumožňují dostatečně pevné zajištění plavidla, zejména stromy, zábradlí, sloupy, pilíře, patníky, žebříky nebo svodidla. V místech stání označených znakem E.5, plavidla stojí jen na té straně vodní cesty, na které je tento znak umístěn. Zakaz kotvení, vlečení lan a řetězů je obvykle v místech, kde je na dně položen nějaký kabel či potrubí. [v. 67/2015 Sb. § 91 § 93, § 94]

Na povrchových vodách, na kterých jsou vymezena a vyznačena místa pro dlouhodobé stání plavidel, může plavidlo podléhající evidenci stát přímo či nepřímo vyvázáno ke břehu nebo zakotveno mimo tato vyznačená místa pouze v době od

východu do západu slunce, jedná-li se o a) nesledovanou vodní cestu, b) vodní cestu účelovou, nebo c) vodní tok Vltavy od říčního km 239,6 (České Budějovice) po říční km 91,5 (Třeбенice). [v. 46/2015 Sb. § 2 (5)]

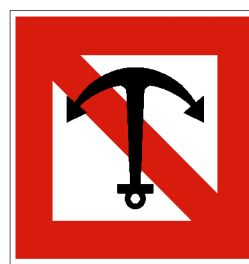
Obr. 15.68:
A.5 – Zákaz stání
(kotvení nebo vyvazování u břehu)

Obr. 15.69:
E.5 – Povolené stání
(kotvení nebo vyvázání u břehu)

Obr. 15.70:
A.7 – Zákaz vyvazování ke břehu

Obr. 15.71:
A.6 – Zákaz kotvení, vlečení kotev, lan a řetězů

Vůdce plavidla

Vůdce plavidla je osoba, která vede a je způsobilá vést plavidlo nebo sestavu plavidel v provozu na vodní cestě. [z. 114/95 Sb. § 8 (1)]

Vůdce plavidla bez průkazu způsobilosti je **oprávněn** k vedení malého plavidla do 12 m² plachet a hmotnosti 1000 kg a od 15 let věku také malé plavidlo s vlastním strojním pohonem do výkonu 4 kW. Po složení teoretických zkoušek se oprávnění rozšiřuje na 20 m² a 20 kW. Pokud žadatel doloží potvrzení o ověření dovedností u pověřené osoby, získá **průkaz vůdce malého plavidla** pro neomezený výkon motoru a neomezenou plochu plachet. [v. 42/2015 Sb. § 5]

Je **povinen** být přítomen na plavidle, jestliže plavidlo pluje. Zajistit, aby obsazení plavidla cestujícími nebo zatížení plavidla nákladem a jeho rozmístění na plavidle neohrožovalo bezpečnou plavbu. Neodkladně uvědomit plavební úřad a správce vodní cesty o zjištění výskytu neznámé překážky plavebního provozu na vodní cestě včetně jejího umístění, a je-li to možné, toto místo viditelně označit, nebo o zjištěných změnách, přemístění nebo poškození plavebního značení nebo poškození stavby na vodní cestě. [z. 114/95 Sb. § 29b (1)]

Vůdce plavidla nebo člen posádky plavidla se dopustí přestupku (pokuta do 100 000 Kč) tím, že vede plavidlo nebo vykonává činnost spojenou s plavbou ve stavu, ve kterém je jeho schopnost k vedení nebo k vykonávání uvedené činnosti **ovlivněna požitím alkoholu** nebo užitím jiné návykové látky. [z. 114/95 Sb. § 43 (3) c), § 43 (15) c)]

K zajištění bezpečnosti a plynulosti plavebního provozu je vůdce plavidla oprávněn **vydávat členům posádky plavidla a dalším osobám na plavidle příkazy**; tyto osoby jsou povinny se vydanými příkazy řídit. [z. 114/95 Sb. § 29b (5)]

Hrozí-li osobám na plavidle **v případě nehody nebezpečí**, použije jeho vůdce všech prostředků, které má k dispozici, pro jejich záchranu. [v. 67/2015 Sb. § 58 (1)]

Účastník plavebního provozu je povinen se pokyny k zajištění bezpečnosti a plynulosti plavebního provozu řídit. Pověřený zaměstnanec musí být viditelně označen jako zaměstnanec plavebního úřadu. [z. 114/95 Sb. § 22b]

Sankce

Pro vůdce plavidla, člena posádky i ostatní osoby, které provádějí jakékoliv činnosti na vodní cestě (koupání, potápění), je dobré se s výčtem přestupků, uvedených v § 43 zák. č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, seznámit ještě před zahájením činností na vodní cestě. Každá fyzická osoba se může dopustit přestupku, například poškození plavebního značení či pouhé vyvázání plavidla na plavební značení. Fyzická osoba jako účastník plavebního provozu může způsobit přestupek

například nečiněním opatření při zjištění, že ve vodní cestě se nachází překážka, nebo koupáním či potápěním v úsecích, kde je tato činnost zakázána. Velké množství porušení pravidel plavebního provozu je považováno za přestupek vůdce plavidla, tak jako je tomu podobně u řidiče motorového vozidla při porušení pravidel silničního provozu. Přestupky projednává Státní plavební správa, blokově může projednat některé přestupky i Policie ČR.

Pro oddílovou praxi je prospěšné se seznámit také se správními delikty právnických osob (u těch se neuzívá pojmu přestupek, ale pouze správní delikt). Ač jsou ustanovení o správních deliktech právnických osob určeny spíše pro podnikatelskou sféru, je třeba si uvědomit, že právnickou osobou je taktéž přístav či středisko a v některých situacích může být postihnutelný. Jedná se například o opomenutí při nahlašování změny plavidel, pokud podléhají evidenci, případně může být právnická osoba deliktně odpovědná i za nedostatečnou výbavu či nepředpisové osvětlení plavidel. Správní delikty právnických osob jsou upraveny § 44 zák. č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, příslušným správním úřadem je Státní plavební správa, případně živnostenský úřad (ten spíše u deliktů souvisejících s komerční činností, které se oddílové činnosti netýkají).

V.2 Vnitřní předpisy Junáka pro oddílovou činnost na vodě

Náš právní řád nespécifikuje konkrétní podmínky pro pořádání vodáckých akcí. V případě problému je pak nutné doložit, že odpovědná osoba byla náležitě proškolená, a že ze strany pořadatele nebyla podceňována bezpečnost. V Junáku je za základní proškolení považována i pro vodáckou činnost vůdcovská zkouška, protože její absolvent by měl být schopný odhadnout rizika při libovolné činnosti a být schopen nehodám předcházet (v krajním případě tím, že se do dané akce nebude pouštět). V případě oddílů vodních skautů, je požadavek navýšen o další vodáckou kvalifikaci (typicky kapitánskou zkoušku či zkoušku vodáckého minima).

Požadavky na opatření a vybavení k zajištění bezpečnosti shrnuje Směrnice pro vodácké akce Výkonné rady Junáka a pro oddíly vodních skautů obdobná Vyhláška HKVS č. 3 o bezpečnosti na vodáckých akcích. Dané požadavky jsou nastaveny na minimální rozumnou úroveň a při běžné praxi by bezpečnostní standard oddílů měl být spíše vyšší. Detailní znalost tohoto předpisu je proto nedílnou součástí této kompetence.

Ověřované dovednosti

Ověřuje se znalost základních právních předpisů v rozsahu tohoto textu a detailní znalost Směrnice pro vodácké akce:

- test 40 otázek a/b/c (vždy jedna správná), minimum pro absolvování je 85% správných odpovědí,
- rozbor modelové situace (např. proplavení komorou, osvětlení lodí oddílu při noční akci).

Použitá a doporučená literatura a zdroje:

Zákon č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě.

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a změně některých zákonů (vodní zákon).

Vyhláška Ministerstva dopravy č. 42/2015 Sb., o způsobilosti osob k vedení a obsluze plavidel.

Vyhláška Ministerstva dopravy č. 46/2015 Sb., o stanovení vodních nádrží a vodních toků, na kterých je zakázána plavba plavidel se spalovacími motory, a o rozsahu a podmínkách užívání povrchových vod k plavbě.

Vyhláška Ministerstva dopravy č. 67/2015 Sb., o pravidlech plavebního provozu (pravidla plavebního provozu),

Vyhláška Ministerstva dopravy a spojů č. 84/2000 Sb., o způsobilosti osob k provozování vnitrozemské vodní dopravy pro cizí potřeby,

Vyhláška Ministerstva dopravy č. 334/2015 Sb., o vedení rejstříku malých plavidel a technické způsobilosti malých plavidel, převozních lodí a plovoucích zařízení k provozu na vodních cestách

Nařízení vlády č. 174/2005 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na rekreační plavidla, na částečně zhotovená rekreační plavidla a na jejich vybrané části, na vodní skútry a pohonné motory rekreačních plavidel a vodních skútrů

Výkonná rada Junáka. Směrnice pro vodácké akce, 2014

Hlavní kapitanát vodních skautů. Vyhláška HKVS č. 3, o bezpečnosti na vodáckých akcích, 2014.

JARDA M. Plavba rekreační lodí (učebnice, příručka VMP). Nakladatelství T, Praha, 2008.